इतर मागास बहुजन कल्याण विभागांतर्गत अनुदानित तत्त्वावर चालविण्यात येणाऱ्या विजाभज प्रवर्गाच्या आश्रमशाळांमध्ये स्टिल डायनिंग टेबल (Steel Dining Table) पुरविणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक विभशा-२०२४/प्र.क्र.१९६/विजाभज-१

मंत्रालय विस्तार इमारत, पहिला मजला, हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२. दिनांक :- २१ ऑगष्ट, २०२४.

संदर्भ:-

- १. शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग क्रमांक-भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-III/उद्योग-४, दिनांक ०१ डिसेंबर, २०१६.
- २. शासन निर्णय, इ.मा.व., सा. व शै.मा.प्रवर्ग, विमुक्त जाती भटक्या जमाती आणि विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण विभाग, क्रमांक- विभशा-२०१८/प्र.क्र.४६९/विजाभज-२, दिनांक ०३ फेब्रुवारी, २०२०
- ३. शासन परिपत्रक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग क्रमांक-विभशा-२०२१/प्र.क्र.२०१/विजाभज-१, दिनांक १९ ऑक्टोबर, २०२२
- ४. राज्यस्तरीय प्रशासकीय विभाग खरेदी समितीच्या दि.२१ जून,२०२४ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.
- ५. शासन पत्र, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग क्रमांक-विभशा-२०२४/प्र.क्र.४२/विजाभज-१, दिनांक २६ जून, २०२४
- ६. राज्यस्तरीय प्रशासकीय विभाग खरेदी समितीच्या दि.०७ ऑगस्ट,२०२४ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना:-

या विभागामार्फत विजाभज प्रवर्गातील मुलामुलींसाठी १००% अनुदानित तत्वावर निवासी आश्रमशाळा चालविण्यात येतात. प्राथमिक आश्रमशाळांना श्रेणीवाढ देऊन माध्यमिक आश्रमशाळा सुरु करण्यात आल्या, तसेच माध्यमिक शाळांना श्रेणीवाढ देऊन निवासी उच्च माध्यमिक आश्रमशाळा सुरु करण्यात आल्या. सद्यस्थितीत विभागांतर्गत सुमारे ९७७ प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक आश्रमशाळा कार्यरत आहेत. विद्यार्थ्यांची आर्थिक, सामाजिक व शैक्षणिक प्रगती व्हावी यासाठी स्वयंसेवी संस्थेमार्फत चालविल्या जाणाऱ्या आश्रमशाळा मोलाचे कार्य करीत आहेत. विजाभज प्रवर्गाच्या मुला-मुलींना इयत्ता १ ली ते १२ वी पर्यंत शिक्षणासह मोफत निवास, भोजन व्यवस्था, आरोग्य सुविधा, क्रिडा सुविधा, शैक्षणिक साहित्य, अंथरुण पांघरुण, भोजनाची भांडी इ. सुविधा आश्रमशाळेमार्फत पुरविण्यात येत आहेत. त्यासाठी शासन संबंधित संस्थांना वेतनेतर अनुदान देते.

२. या विभागामार्फत विजाभज प्रवर्गातील मुलामुलींसाठी आश्रमशाळा चालविण्यात येतात. विभागांतर्गत सुमारे ९७७ प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक आश्रमशाळा कार्यरत आहेत. विद्यार्थ्यांची आर्थिक,

सामाजिक व शैक्षणिक प्रगती व्हावी यासाठी स्वयंसेवी संस्थेमार्फत चालिवल्या जाणाऱ्या आश्रमशाळा मोलाचे कार्य करीत आहेत. प्राथमिक आश्रमशाळांना श्रेणीवाढ देऊन माध्यमिक आश्रमशाळा सुरु करण्यात आल्या, तसेच माध्यमिक शाळांना श्रेणीवाढ देऊन निवासी किनष्ठ महाविद्यालये सुरु करण्यात आली. विजाभज प्रवर्गाच्या मुला-मुर्लीना इयत्ता १ ली ते १२ वी पर्यंत शिक्षणासह मोफत निवास, भोजन व्यवस्था, आरोग्य सुविधा, क्रिडा सुविधा, शैक्षणिक साहित्य, आंथरुण पांघरुण, भोजनाची भांडी इ. सुविधा आश्रमशाळेमार्फत पुरविण्यात येत आहेत. त्यासाठी शासन संबंधित संस्थांना वेतनेतर अनुदान देते. विजाभज प्रवर्गाच्या आश्रमशाळा ह्या ग्रामीण भागात असल्याने निवासी विद्यार्थी/विद्यार्थिनी सुरक्षितता व आरोग्याच्या दृष्टीने विशेषत: पावसाळ्यात व हिवाळ्यात जिमनीवर जेवत असतांना रात्रीच्या वेळी सर्पदंश, विंचूदंशाची शक्यता असते. यास्तव निवासी आश्रमशाळांतील विद्यार्थ्यांना जेवणासाठी डार्यानंग टेबल (Dining Table) उपलब्ध करुन दिल्यास आश्रमशाळेतील प्रवेशित मुलांना सुलभिरतीने व्यवस्थितरित्या जेवण करणे शक्य होईल.

- **३.** उपरोक्त निर्णयानुसार, इतर मागास बहुजन कल्याण विभागार्तंगत चालविण्यात येणाऱ्या खाजगी अनुदानित विजाभज निवासी आश्रमशाळांना स्टिल डायनिंग टेबल (Steel Dining Table) पुरविण्याच्या अनुषंगाने शासन परिपत्रक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, दि.७/०६/२०२२ अन्वये गठीत राज्यस्तरीय प्रशासकीय विभाग खरेदी समितीच्या बैठकीत झालेल्या चर्चेत आश्रमशाळांतील विद्यार्थ्यांच्या भोजनासाठी दिर्घकालीन वापरण्यायोग्य गोल स्टेनलेस स्टीलचा डायनिंग टेबल (Steel Dining Table) व सोबत बसण्यासाठी ६ खुर्ची असलेले १ युनिट खरेदीच्या अनुषंगाने प्रति आश्रमशाळा ०५ स्टिल डायनिंग टेबल पुरविण्याकरीता GeM Portal वर निविदा दाखल करण्याचा निर्णय शासन मान्यतेने घेण्यात आला.
- **४.** इतर मागास बहुजन कल्याण विभागार्तगत चालविण्यात येणाऱ्या खाजगी अनुदानित विजाभज आश्रमशाळांना डायिनंग टेबल (Steel Dining Table) पुरिवण्याच्या अनुषंगाने विभागाकडील उपलब्ध निधी विचारात घेता, पिहल्या टप्प्यात एकूण २०० आश्रमशाळांना प्रति आश्रमशाळा ०५ स्टिल डायिनंग टेबल उपलब्ध करुन देण्याकरीता ई-निविदा (Bid) दाखल करण्यासाठी प्रशासकीय मान्यतेचे आदेश निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

इतर मागास बहुजन कल्याण विभागार्तगत चालविण्यात येणाऱ्या खाजगी अनुदानित विजाभज आश्रमशाळांना स्टिल डायनिंग टेबल (Steel Dining Table) पुरविण्याच्या अनुषंगाने साहित्याची मानके/निकषांसह (Specification) बाबत दिलेले अभिप्राय घेऊन एकूण निधी उपलब्धता विचारात घेऊन पहिल्या टप्प्यात २०० विजाभज आश्रमशाळांना स्टिल डायनिंग टेबल (Steel Dining Table) पुरविण्याच्या अनुषंगाने रु.६.०० कोटी (अक्षरी सहा कोटी फक्त) इतक्या रकमेच्या मर्यादेत खरेदी करण्याच्या अनुषंगाने खालील अटींच्या अधीन राहून ई-निविदा (Bid) दाखल करण्यासाठी प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

- १) राज्यातील खाजगी अनुदानित निवासी आश्रमशाळांमध्ये पुरवावयाच्या स्टिल डायिनंग टेबल (Steel Dining Table) बाबतचे निकष (Specifications) हे राज्यस्तरीय खरेदी समितीच्या बैठकीत मान्य केल्यानुसार उच्च दर्जाचे असतील.
- २) राज्यातील खाजगी अनुदानित निवासी आश्रमशाळांना पुरवावयाच्या स्टिल डायनिंग टेबल (Steel Dining Table) या साहित्याचे संपूर्ण मालकी हक्क शासनाकडे राहतील. संबंधित आश्रमशाळेचे मुख्याध्यापक तसेच वसितगृह अधिक्षक उपरोक्त नमूद शैक्षणिक साहित्य ही शासकीय मालमत्ता समजून त्याची देखभाल करतील.
- ३) विजाभज प्रवर्गाच्या निवासी आश्रमशाळेच्या भोजनकक्षात स्टिल डायनिंग टेबल (Steel Dining Table) बसविण्याकरीता पुरेशी जागा उपलब्ध करुन देण्याची जबाबदारी संबंधित आश्रमशाळेचे संस्थाचालक व मुख्याध्यापकाची राहील.
- ४) आश्रमशाळांमध्ये पुरवावयाच्या स्टिल डायनिंग टेबल (Steel Dining Table) ची खरेदी प्रक्रीया खालीलप्रमाणे राबविण्यात येईल :-
  - राज्यातील विजाभज प्रवर्गाच्या खाजगी अनुदानित निवासी आश्रमशाळांमध्ये पुरविण्यात येणारे अग्निसुरक्षा प्रतिबंधक साहित्य (Fire Protection Device/System) हे "शासकीय विभागाने करावयाच्या कार्यालयीन खरेदीसाठीच्या कार्यपद्धतीची नियम पुस्तिका" याबाबत उद्योग उर्जा व कामगार विभागाने निर्गमित केलेल्या शासन निर्णय क्र. भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भा-III/उद्योग-४, दि. १ डिसेंबर, २०१६ मध्ये नमुद केलेल्या विहित कार्यपद्धती व तद्नंतर त्यानुषंगाने वेळोवेळी निर्गमित करण्यात आलेल्या शासन निर्णयामधील विहीत अटी, शर्तीच्या अधीन राहून तसेच प्रशासकीय खरेदी समितीने विहीत खरेदी नियमावलींचे पालन करुन ई-निविदा राबवून खरेदीप्रक्रीया पूर्ण करण्यात यावी.
  - प्रस्तुत ई-निविदेतील न्युनतम दरधारक (L-१) यांना उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या दि.१ डिसेंबर, २०१६ रोजीच्या शासन निर्णयासोबतच्या "शासकीय विभागाने करावयाच्या कार्यालयीन खरेदीसाठीच्या कार्यपद्धतीची नियमपुस्तिकेत विहीत केलेली कार्यपद्धती तसेच शासनाचे प्रचलित नियम व Central Vigilance Commission (CVC) यांची मार्गदर्शक तत्वे विचारात घेऊन निविदा अंतिम कराव्यात.
  - बंच बिड असल्याने निविदाकारांनी एकच किंमत सांगणे अपेक्षित आहे. सदर किमतीमध्ये DESIGN, SUPPLY (incl. transportation), INSTALLATION, व GST इत्यादी सर्व बाबींचा समावेश असेल, निविदाकार बिडमध्ये वरील बाबीसाठी वेगवेगळ्या किंमती दर्शविणार असल्यास संबंधित बिड विचारात घेतले जाणार नाही.
- **२.** सदर खरेदीबाबतचा खर्च "मागणी क्र. झेडजी-३, प्रधानशीर्ष-२२२५ अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागास वर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण, २७७-शिक्षण, (०१) विमुक्त जाती भटक्या जमाती, इतर मागास वर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग यांचे कल्याण, (०१) (०२) अशासकीय संस्थाद्वारे विमुक्त जाती भटक्या

जमातीच्या विद्यार्थ्यांसाठी चालविण्यात येणाऱ्या निवासी आश्रमशाळांतील वसतीगृहातील सुविधा वाढविणे (कार्यक्रम) (२२२५ई८७५), २१-पुरवठा व सामग्री" या लेखाशिर्षातर्गत सन २०२४-२५ या वर्षात उपलब्ध होणाऱ्या तरतुदीमधून भागविण्यात येईल.

- **३.** हा शासन निर्णय, वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ भाग पहिला, उपविभाग ०२ मधील अनुक्रमाक-३ नियम क्र.०७ नुसार तसेच शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्रमांक-अर्थसं-२०२४/प्र.क्र.३४/अर्थ-३, दि.१/०४/२०२४ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान केलेल्या अधिकारात निर्गमित करण्यात येत आहे.
- **४.** सदरहू शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करुन देण्यात आला असून त्याचा सांकेताक २०२४०८२११८३४३५४३३४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(कैलास साळुंके) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
- २) मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ३) मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ४) मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद / विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ५) मा.उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ६) मा.उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ७) मा.मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) मा.उप मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे.
- १०) मा.मंत्री, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) प्रधान सचिव, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) महालेखापाल (लेखा परिक्षा),/ (लेखा अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई.
- १३) महालेखापाल (लेखा परिक्षा),/ (लेखा अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर.
- १४)उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग (प्रादेशिक) (सर्व)
- १५) सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग (सर्व)
- १६) लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा व निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- १७) उप सचिव (अर्थसंकल्प), इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १८) उप सचिव (का-१४१३) नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १९) उप सचिव (व्यय-१४) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २०) कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २१) निवडनस्ती (विजाभज-१).